DET GÅR BRA FÖR ENKÖPING, MEN MÄRKS DET?

PLAN OCH BUDGET FÖR 2025

Socialdemokraterna
i Enköping

Innehållsförteckning

Det går bra för Enköping, men märks det? 3

Välfärden först i Enköpings kommun 4

Plan och uppdrag för 2025 5

Fokusuppdrag 1: Elevfrukost 5

Fokusuppdrag 2: Centrum – en stimulerande mötesplats 5

Fokusuppdrag 3: Landsbygdernas utveckling 6

Fokusuppdrag 4: Välkänd hemtjänstpersonal 7

Fokusuppdrag 5: Fritidshem för fler 7

Fokusuppdrag 6: Social hållbarhet 8

Fokusuppdrag 7: Förutsättningar för gott arbete 8

Förutsättningar för budget 2025 9

Driftbudget med nämndernas budgetramar 10

Resultat- och balansräkning samt kassaflöde, nyckeltal och styrmodell 10

Budgetförslaget för 2025 är framtaget av

Socialdemokraterna i Enköping

Ta gärna kontakt med oss om du har frågor, idéer eller synpunkter. Följ oss i sociala medier genom att skanna QR-koden med din mobil.

Kontaktuppgifter:
Jesper Englundh (S), oppositionsråd
Jesper.englundh@politiker.enkoping.se

Det går bra för Enköping, men märks det?

Enköping är en kommun i tillväxt. Här finns förutsättningarna att leva och bo i stadsmiljö eller nära naturen liksom att få en aktiv fritid. Trots goda förutsättningar är det inte ovanligt att vi möter otåliga Enköpingsbor som undrar om Enköpings kommun inte borde kunna bättre.

Under de senaste åren har den moderata politiken beslutat att spara på skolan, föreningslivet och äldreomsorgen. Detta trots att skatteintäkterna ökat. Samtidigt har centrum utarmats och byggprojekt stoppats, elever går hela sin skolgång i baracker, tegelstenar faller från de gamla kulturhusen och äldreomsorgens kris försvårar en värdig ålderdom.

Enköping ska vara en kommun där barn och ungdomar har framtidstro, där äldres ensamhet bryts och där vi gemensamt kan lita på att välfärden fungerar. Enköpingsborna förtjänar att få ta del av de goda förutsättningarna som finns här, men för att få skillnad krävs ett tydligt politiskt ledarskap.

Välfärden först i Enköpings kommun

När Enköping växer ökar skatteintäkterna och då finns det ekonomiska möjligheter att förbättra vår gemensamma välfärd. Utgångsläget för vår kommun är gott, även fast utmaningarna växer. Kommunens viktiga välfärdsuppdrag kvarstår oavsett konjunkturläge och orolig omvärld. Samhället måste stå pall.

Därför säger vi välfärden först!

Socialdemokraterna vill se en skola som har tillräckliga resurser för att alla barn ska kunna utveckla sitt allra bästa jag. Med respekt för våra äldre vill vi förstärka äldreomsorgen och ge bra arbetsvillkor för personalen. För att alla kommunens medborgare ska få de bästa förutsättningarna behöver kommunen kroka arm med det livsviktiga föreningslivet.

Men framtiden kräver mycket av oss, även i svåra ekonomiska tider. Klimatförändringarna är påtagliga och miljöarbetet måste få ta mer plats och användas som en resurs när vi formar vår kommun. Enköping har länge varit en förebild i miljöarbetet, men nu är det dags att ta ytterligare steg. Genom lokala satsningar på förnybar energi, energieffektivisering och hållbara lösningar kan vi bidra till en grön omställning.

För att våra barn och barnbarn ska få tillgång till ren luft, rent vatten och en välbevarad natur måste vi i Enköping minska utsläpp, begränsa användningen av kemikalier och främja ett hållbart jordbruk. Genom att samverka kan våra insatser också påverka vår gemensamma omställning.

För att gå stärkta in i framtiden behöver vi skapa en kommun som håller ihop, där segregationen bryts, där näringslivet ges goda förutsättningar, och där föreningslivet och kulturen hjälper till i det förebyggande arbetet. En kommun där stad och landsbygd utvecklas tillsammans och där solidaritet byggs mellan alla som bor i kommunen.

Socialdemokraterna
i Enköping

Plan och uppdrag för 2025

Det ska märkas att det går bra för Enköping, därför kommer här sju riktade fokusuppdrag som kommunfullmäktige bör prioritera under 2025 för att få en ökad genomslagskraft och visa Enköpingsborna att det går bra för kommunen.

Fokusuppdrag 1: Elevfrukost

Under de senaste åren har det blivit påtagligt att allt fler familjer har det svårt att få privatekonomin att gå ihop. Oro, ohälsa och ojämlikheten sprider sig därför snabbt i samhället. Måltidspersonal larmar om att barn är allt hungrigare under måndagar och fredagar. Ett sätt att åtgärda detta är att erbjuda elever avgiftsfri frukost. På så sätt kan barn och ungdomar enkelt hinna få i sig en smörgås innan skolarbetet börjar eller under första rasten. Mätta barn är trygga och kunskapstörstande barn.

- Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att erbjuda de elever som så önskar **avgiftsfri frukost** på de kommunala grundskolorna och Westerlundska gymnasiet**.**

Fokusuppdrag 2: Centrum – en stimulerande mötesplats

Under flertalet år har vi sett att Enköpings centrum minskat i attraktivitet trots att kommunen vuxit och köpkraften blivit större. Oklarheterna kring stattomten och uppblåsta byggprojekt i torgets närmiljö har grusat många förväntningar och gör centrum alltmer till en utdöende stadskärna. Detta kan kommunen vända genom att aktivt agera i centrummiljön.

Centrum har potential då både gator och torg ägs av kommunen. Att agera för att göra gatumiljön till en del av ”Parkstaden Enköping” är en given framgång. Bredare gångvägar som ger plats för generösa uteserveringar, offentlig konst och parkinslag är något som skulle förbättra upplevelsen. Vackra miljöer kommer att göra centrum till en plats där gemenskap och stolthet frodas.

Tillsammans med gröna och vackra miljöer måste vi locka nya generationer till centrum. Ett enkelt första steg är att under 2025 etablera en lekpark vid torget. En upplevelsebaserad lekpark som går i linje med Enköpings profil och som lockar till aktivitet skulle få barnfamiljer att välja Enköpings centrum som sin naturliga mötesplats under helgerna.

På flertalet platser såväl som i centrum som på landsbygderna finns ett antal kulturfastigheter både i kommunal och privat ägo. Tyvärr går flertalet av dessa byggnader ett dystert öde till mötes och för att de ska kunna förgylla vår kommun även i framtiden behöver de inventeras och tas om hand.

- Tekniska nämnden och Upplevelsenämnden får i uppdrag att under 2025 presentera en ny **utformning av Enköpings torg** och kringliggande gatumiljö där konst, kultur och upplevelser har en självklar plats.
- Tekniska nämnden och Upplevelsenämnden får i uppdrag att under 2025 påbörja etableringen av en **lekpark vid torget**.
- Miljö- och byggnadsnämnden får i uppdrag att under 2025 inventera skicket på samtliga **kulturfastigheter** i kommunen både i kommunal och privat ägo för att skapa ett underlag för att föreslå hur dessa hus kan **bevaras för framtida** generationer.

Fokusuppdrag 3: Landsbygdernas utveckling

Enköpings stora, varierade landsbygd är fortsatt en attraktiv plats för boende, liv och företagande. Levande landsbygder är en viktig hörnsten för en hållbar utveckling i hela kommunen och potentialen upplevs som kraftigt underutnyttjad. Landsbygder som utvecklas kommer gynna kransorter såväl som stadskärnan och tvärtom. Socialdemokrater förfäras av varje berättelse där landsbygders förutsättningar upplevs prioriteras ner eller helt ha glömts bort. Den kommunala servicen och ambitionen får inte ge vika vad gäller trevliga miljöer, asfalterade vägar eller trygghetspunkter.

Socialdemokraterna vill att kommunens ansvar för landsbygdsutveckling inte stannar vid strategiska dokument utan omvandlas till handling. Socialdemokraterna presenterar här ett förslag om kransortsvaktmästare där personlig kontakt och kontinuitet förstärks utanför Enköpings tätort. På så sätt stärks den kommunala närvaron vilket skapar förutsättningar för att hela kommunen ska få synas och utvecklas.

Det är viktigt för landsbygdernas invånare att få livspusslet att fungera och att de ges möjlighet till gröna val i livet. Därför ska kommunen prioritera cykelvägen mellan Örsundsbro och Alstabadet i sina investeringsplaner, samt arbeta hårdare för ett tågstopp i Grillby. Översiktsplanens ambitioner om gröna stråk ges mer utrymme i vårt samhällsbygge.

- Samtliga nämnder får i uppdrag att under 2025 intensifiera arbetet att förverkliga **programmet för landsbygdsutveckling**. Fokus ska särskilt ligga på programmets delar som skapar effekt på landsbygder utanför kransorterna.
- Tekniska nämnden ska fortsätta sitt arbete att samordna kommunens service, där idéen om **kransortsvaktmästare** blir en bärande del.

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att **Tågstopp i Grillby** och **Cykelväg till Alstabadet** ska prioriteras tydligare i kommunens infrastrukturarbete.
- Gröna stråk, **cykelvägar och mobilitet** ges mer utrymme i kommunens samhällsbyggnadsprocesser.

Fokusuppdrag 4: Välkänd hemtjänstpersonal

Att vara trygg och få hjälp och stöd av välkänd och kompetent personal borde vara självklart i Enköping. Idag får vårdtagare med hemtjänst i snitt besök av 16 olika vårdanställda under en tvåveckorsperiod. I flera verksamheter kan det idag vara upp till 20 vårdanställda per vårdtagare. Det gör Enköpings kommun till sämst i klassen. Det stora antalet besök av olika vårdanställda leder till ökad otrygghet och en sämre arbetsmiljö för personalen.

- Vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att under 2025 ta steg emot att varje enskild vårdtagare får **besök av högst 12 olika hemtjänstpersonal** under en tvåveckorsperiod.

Fokusuppdrag 5: Fritidshem för fler

Enköpings alla barn ska ha en trygg skoldag och en meningsfull fritid. I Enköping går många elever på fritidshem under eftermiddagarna. Det är en omtyckt och viktig verksamhet för många barn och föräldrar. Fritidshem av hög kvalitet har betydelse för barns utveckling och framtidstro. Genom att sätta leken i centrum kan fritidspedagogiken stärka elevernas kunskaper, samarbetsförmåga, självkänsla och sociala utveckling. Fritidshemmen bidrar till både högre kunskapsresultat och jämlika livschanser.

Tyvärr nås inte alla barn av fritidshemmens fina arbete. Många barn i Enköpings mer utsatta områden utestängs från fritidshemmen. Anledningen är att barn inte erbjuds fritids om föräldrarna är föräldralediga, sjukskrivna eller arbetslösa. Socialdemokraterna är övertygade om att ett mer tillgängligt fritidshem för barn som lever i ojämlika miljöer är en stark förebyggande insats.

- Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att **öka fritidshemsnärvaron** för barn i låg- och mellanstadiet i utsatta områden. Nämnden ska även utreda vad som krävs för att fritidshem ska nå alla kommunens barn.

Fokusuppdrag 6: Social hållbarhet

På mötesplatser, från fritidsgården, föreningslokalen, skolan och hela vägen till träffpunkten, knyts band mellan Enköpingsbor. Nya gemenskaper uppstår, vänskaper formas och bildningen ökar. Att satsa på det förebyggande arbetet, ge ungdomar framtidstro och bryta ensamheten bland äldre är viktiga pusselbitar för den sociala hållbarheten. Vilket på sikt bygger en starkare och tillgängligare kommun.

Vi vet att många barn och ungdomar saknar framtidstro i Enköpings kommun. Samtidigt finns det många goda krafter som med mycket små medel gör vad de kan för att vända den trenden. Som samhälle känns det viktigare än någonsin att kunna hjälpa till när så krävs. Därför vill Socialdemokraterna bland annat skapa ett utrymme för att Socialnämnden och Upplevelsenämnden ska kunna ha en pott för särskilda insatser som stödjer en ökad framtidstro för barn och ungdomar.

- Upplevelsenämnden ges i uppdrag att öppna kommunala, eller stärka ideella, **fritidsgårdar i Romberga och Grillby**.
- Vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att återinrätta **träffpunkterna** på kommunala omvårdnadsboenden.
- Upplevelsenämnden får en ramökning för att kunna stödja förebyggande arbete, **folkbildning** och finansiering av **Föreningarnas Hus**.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att initiera ett ärende under första kvartalet 2025 där samtliga nämnder, undantagen valnämnd och krisledningsnämnd, får ett förtydligat ansvar för att bistå med **platser för utbildning, praktik och arbetsträning**.
- Socialnämnden tilldelas extra budgetutrymme för att kunna **öka det ekonomiska stödet** till ideella organisationer som exempelvis **kvinnojouren**.

Fokusuppdrag 7: Förutsättningar för gott arbete

För att Enköpings kommun ska klara av sitt grunduppdrag att leverera en trygg välfärd varje minut hela året, behöver vår personal en god arbetsmiljö. Dagens välfärdsuppdrag är slitigt och kräver mycket av vår personal. Inom flera yrken som förskola, fritidshem, hemtjänst och särskilt boende tillbringar personalen en stor del av sin arbetstid stående eller i rörelse. Trots detta ingår inte arbetsskor eller arbetskläder som en del av den viktiga utrustning som krävs för ett hälsosamt arbetsliv.

- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att under 2025 säkerställa att **personalen tilldelas arbetsskor och arbetskläder**.

Förutsättningar för budget 2025

Socialdemokraternas budget sätter resultatmålet för 2025 till 1,5 %. Kommunalskatten föreslås vara oförändrad för år 2025 och fastställs till 21:34. Löneuppräkningen är 3,5 %.

Socialdemokraternas bedömning för nivån på resultatmålet om 1,5 % görs mot bakgrund av flertalet antaganden om budget 2025. Konjunkturläget under 2025 ser ut att stabiliseras då tillvänjningen av krig i vårt närområde, ett stabilt men högre ränteläge och en sakta återhämtning i hushållens köpkraft är goda förutsättningar för kommande års planering.

Dessutom tror vi att den delvis förändrade demografiska situationen kan vara gynnsam för kommunen på kort sikt. Detta då det skapar förutsättningar att komma i kapp med investeringar samt stärka skolans underfinansierade budget över tid. Förutsättningarna stärks också för att göra strukturella förändringar av kommunens äldreomsorg som bygger den stabilare och attraktivare.

Mörka moln som skymtar för Enköpings kommun är däremot en fortsatt instabil styrande koalition, fortsatt kris inom äldreomsorgen, hög arbetslöshet och något lägre tillväxttakt.

Vi tror även att den styrande högermajoritetens ambitioner om ett högt resultatmål om 2,55% för 2025 kommer att kraftigt påverkas negativt av att den ekonomiska situationen i Vård- och omsorgsnämnden. Detta då krisen fortsätter vara olöst i kombination med att nämnden saknar ledarskap. Resultatet kommer som en följd av detta försämras betydligt men kompletteras med ovanstående antaganden vilket medför att resultatnivåerna för de båda budgetalternativen är någorlunda samstämmiga.

Driftbudget med nämndernas budgetramar

Nämnder	Högermajoriteten	(S)
Kommunstyrelsen	223,3	**220**
Miljö- och byggnadsnämnd	44,5	**44,8**
Socialnämnd	280,8	**285,2**
Teknisk nämnd	182	**183,8**
Upplevelsenämnd	170,2	**176**
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	1509,8	**1533,8**
Vård- och omsorgsnämnd	1095,4	**1100,4***
Kommunfullmäktige och revision	13,8	**13,8**
Valnämnd	0,4	**0,4**
Överförmyndarverksamhet	5,0	**5,0**
Räddningstjänst	52	**52**
Resultatmål:	92,3 (2,55 %)	**54,3 (1,5 %)**

Skillnader mot högermajoriteten:

- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ges en förstärkt budget med totalt 24 miljoner kronor.
- Vård- och omsorgsnämnden ges en förstärkt budget med totalt 15 miljoner kronor. *
- Upplevelsenämnden ges en förstärkt budget med totalt 5,8 miljoner kronor.
- Socialnämnden ges en förstärkt budget med totalt 4,4 miljoner kronor.
- Tekniska nämnden ges en förstärkt budget med totalt 1,8 miljoner kronor.
- Miljö- och byggnadsnämnden ges en förstärkt budget med totalt 0,3 miljoner kronor.
- Kommunstyrelsen ges en besparing på 3,3 miljoner kronor för verksamhetsomställning.

Resultat- och balansräkning samt kassaflöde, nyckeltal och styrmodell

Kompletteras tillsammans med plan för 2026 och 2027 av kommunledningsförvaltningen i samarbete med Socialdemokraterna under förutsättning att detta budgetalternativ vinner kommunfullmäktiges gillande.

*) I tabellen framgår enbart 5 mkr men vi motsätter oss högermajoritetens tillfälliga pott om 10 mkr för 2025.